

Polski > Praca i finanse > Miejsce pracy > Wynagrodzenie & umowa o pracę

Wynagrodzenie & umowa o pracę

Znalazłeś pracę. Oto, co musisz wiedzieć.

Umowa o pracę

Jeśli jesteś zatrudniony przez pracodawcę, zawierasz umowę o pracę. Zazwyczaj umowa o pracę jest sporządzana w formie pisemnej, ale dopuszczalne są również umowy ustne.

Co znajduje się w umowie o pracę?

Umowa o pracę określa warunki pracy oraz prawa i obowiązki obu stron. Uwzględniono co najmniej następujące punkty:

- Twoje imię i nazwisko oraz nazwa pracodawcy
- datę nawiązania stosunku pracy
- Przyszła funkcja w firmie
- Wynagrodzenie i ewentualne dodatki do wynagrodzenia
- tygodniowy czas pracy
- ilość dni urlopu / Ferien (📍 tak nazywają się dni urlopowe w Szwajcarii)
- Czas trwania Probezeit (📍 Krótki okres wypowiedzenia, dzięki któremu Ty i Twój pracodawca możecie już na początku dowiedzieć się, czy dane stanowisko jest dla Ciebie odpowiednie.)
- Okres wypowiedzenia
- Data zakończenia obowiązywania umowy o pracę na czas określony
- przepisy szczególne, takie jak zakaz konkurencji lub regulacja godzin nadliczbowych

W niektórych sektorach obowiązują szczególne zasady, które są określone w krajowym lub regionalnym [Gesamtarbeitsvertrag \(GAV\)](#) (📍 Umowa, która dotyczy całej grupy zawodowej)

Gesamtarbeitsvertrag (GAV) - Specjalna umowa branżowa

Gesamtarbeitsvertrag (GAV) (🔗 [Umowa, która dotyczy całej grupy zawodowej](#)) to umowa zawarta między organizacjami pracodawców a stowarzyszeniami pracowników/związkami zawodowymi.

Określono w nim minimalne wymagania, takie jak:

- Płaca minimalna
- 13. Miesięczne wynagrodzenie i odszkodowanie
- Kontynuacja wypłaty wynagrodzenia w przypadku niezdolności do pracy z powodu choroby, macierzyństwa i służby wojskowej
- Liczba dni urlopu / [Ferien](#) (🔗 [tak nazywają się dni urlopowe w Szwajcarii](#))
- Przepisy dotyczące czasu pracy
- Przedłużenie ochrony przed zwolnieniem z pracy

W Szwajcarii takie umowy istnieją w różnych branżach, na przykład:

- Hotelarstwo / Hotelarstwo
- Handel detaliczny (np. Coop, Migros)
- Branża budowlana
- Fryzjerskie
- Przemysł piekarniczy / cukierniczy
- Poczta i poczta finansowa

 [Wykaz układów zbiorowych pracy CAO w kantonie St.Gallen](#)

Probezeit: Praca w okresie próbnym

W Probezeit (🔗 [Krótki okres wypowiedzenia, dzięki któremu Ty i Twój pracodawca możecie już na początku dowiedzieć się, czy dane stanowisko jest dla Ciebie odpowiednie.](#)) obowiązuje Cię i pracodawca w okresie wypowiedzenia wynoszącym 7 dni kalendarzowych. W umowie o pracę można jednak również uzgodnić krótszy lub dłuższy okres.

Umowę o pracę możesz wypowiedzieć **w każdym czasie**, pod warunkiem, że pracodawca otrzyma wypowiedzenie najpóźniej w ostatnim dniu Probezeit (🔗 [Krótki okres wypowiedzenia, dzięki któremu Ty i Twój pracodawca możecie już na początku dowiedzieć się, czy dane stanowisko jest dla Ciebie odpowiednie.](#)). Nie musisz podawać powodów wypowiedzenia.

Godziny pracy

Twoja umowa o pracę określa, ile godzin tygodniowo musisz przepracować. Średnio w Szwajcarii pracujesz 42 godziny tygodniowo.

Ustawa określa **maksymalny tygodniowy wymiar czasu pracy** :

- 45 godzin w przedsiębiorstwach przemysłowych, a także dla pracowników biurowych, pracowników technicznych i sprzedawców w dużych firmach handlu detalicznego
- 50 godzin dla wszystkich pozostałych

Jeśli pracujesz więcej niż liczba godzin określona w umowie, ale nie przekraczasz maksymalnego tygodniowego czasu pracy, te dodatkowe godziny są uważane za **nadgodziny**.

W jakich warunkach musisz pracować w godzinach nadliczbowych?

Twój pracodawca może wymagać od Ciebie pracy w godzinach nadliczbowych, jeśli:

- Nadgodziny są konieczne.
- Nadgodziny nie są nadmiernie wymagające fizycznie i psychicznie.
- przestrzegane są godziny pracy i dzienne okresy odpoczynku.

Nawet jeśli zdecydujesz się na pracę w godzinach nadliczbowych, musisz przestrzegać tych zasad.

W jaki sposób wynagradzane są nadgodziny?

- Nadgodziny muszą być zrekompensowane **dopłatą do wynagrodzenia** w wysokości 25%.
- Jednak nadgodziny mogą być również zrekompensowane **czasem wolnym** trwającym co najmniej tyle samo czasu. Wymaga to Twojej zgody i pisemnej umowy między Tobą a Twoim pracodawcą.
- Kadra kierownicza, która zawarła umowę o zarządzanie, zazwyczaj nie ma prawa do dodatku do wynagrodzenia. Jest to uregulowane w umowie o pracę.

Jesteś niezdolny do pracy?

Jeśli jesteś chory lub doznajesz urazu, będziesz otrzymywać wynagrodzenie przez określony czas.

W przypadku choroby:

Jeśli jesteś chora lub nie czujesz się dobrze w czasie ciąży, musisz jak najszybciej poinformować o tym swojego pracodawcę.

Co do zasady od 3 dnia nieobecności należy przedłożyć zaświadczenie lekarskie o niezdolności do pracy. Zapytaj swojego pracodawcę, które przepisy Cię dotyczą.

Jeżeli jesteś w stanie pracować tylko w zmniejszonym obciążeniu pracą z powodu choroby lub ciąży, lekarz musi określić maksymalną liczbę godzin, które możesz przepracować w ciągu dnia lub tygodnia, w zaświadczeniu o niezdolności do pracy.

Wynagrodzenie będzie wypłacane przez określony czas.

W razie wypadku / urazu obowiązują następujące zasady:

Poinformuj pracodawcę o swoim urazie/wypadku tak szybko, jak to możliwe, niezależnie od tego, czy zdarzył się on w godzinach pracy, czy w czasie wolnym.

Pracodawca musi niezwłocznie poinformować o tym swoją firmę ubezpieczeniową. Prześlę Ci formularz, w którym Ty i Twój lekarz musicie podać informacje o urazie/wypadku i Twoim stanie zdrowia.

W Szwajcarii pracodawcy ubezpieczają swoich pracowników od skutków urazów spowodowanych wypadkami. Od 3 dnia po wypadku/urazie będziesz otrzymywać **Taggeld** (☺ [Kontynuacja wypłaty wynagrodzenia w przypadku niezdolności do pracy](#)) w wysokości 80% Twojego wynagrodzenia.

Taggeld (☺ [Kontynuacja wypłaty wynagrodzenia w przypadku niezdolności do pracy](#)) jest wypłacana niezależnie od tego, czy wypadek miał miejsce w pracy (wypadek przy pracy), czy w czasie wolnym (wypadek niezwiązany z pracą).

Jedyny wyjątek: jeśli jesteś zatrudniony, a Twój tygodniowy czas pracy jest krótszy niż 8 godzin, ubezpieczenie obejmuje tylko wypadki przy pracy.

Ochrona przed zwolnieniem:

W okresie, w którym przebywasz na zwolnieniu lekarskim, pracodawca nie ma prawa zwolnić Cię z pracy. Możesz jednak również samodzielnie złożyć rezygnację w trakcie zwolnienia lekarskiego.

Rozwiązanie stosunku pracy / zwolnienie

Zarówno Ty, jak i pracodawca masz prawo do rozwiązania stosunku pracy.

Podczas rozwiązywania umowy o pracę należy przestrzegać pewnych warunków. W umowie o pracę jest określone, czy wypowiedzenie musi mieć formę pisemną. Jeśli nie, wystarczy wypowiedzenie ustne.

Okres wypowiedzenia

Jeśli chcesz rozwiązać stosunek pracy, musisz **przestrzegać okresu wypowiedzenia** ustalonego w umowie o pracę. Jeśli umowa o pracę lub [Gesamtarbeitsvertrag \(GAV\)](#) ([? Umowa, która dotyczy całej grupy zawodowej](#)) nie przewiduje okresu wypowiedzenia, obowiązują następujące okresy:

- w okresie próbnym w pracy: 7 dni kalendarzowych
- w 1. roku zatrudnienia: 1 miesiąc, rozwiązanie umowy o pracę z możliwością rozwiązania umowy na koniec każdego miesiąca
- od 2. do 9. roku zatrudnienia: 2 miesiące, na koniec każdego miesiąca
- od 10 roku zatrudnienia: 3 miesiące, do końca każdego miesiąca.

Umowa o pracę na czas określony wygasa automatycznie w ustalonym terminie.

Jeśli po upływie okresu wypowiedzenia nie masz już nowej pracy, musisz **zarejestrować się jako bezrobotny**.

Ochrona przed zwolnieniem z pracy w przypadku choroby / urazu / wypadku

W przypadku choroby lub wypadku/urazu pracodawca nie może Cię zwolnić. W takich przypadkach istnieje ochrona przed zwolnieniem:

- 30 dni w 1. roku zatrudnienia
- 90 dni od 2 - 5 roku zatrudnienia
- 180 dni od 6 roku zatrudnienia
- w czasie ciąży i w ciągu 16 tygodni po porodzie.

We wszystkich tych przypadkach pracodawca będzie musiał poczekać, aż wrócisz do pracy. Tylko wtedy możliwe jest wypowiedzenie.

Ważne: Ty jako pracownik możesz również rozwiązać umowę o pracę w okresie blokady.

Co dzieje się w przypadku choroby lub urazu / wypadku po zwolnieniu Cię przez pracodawcę?

Jeśli zachorujesz lub ulegniesz urazowi/wypadkowi po zwolnieniu przez pracodawcę, okres wypowiedzenia zostanie przerwany na czas nieobecności z powodu choroby lub wypadku. Okres ten będzie dalej, gdy tylko będziesz mógł wrócić do pracy, i jest przedłużany do następnej możliwej daty rozwiązania umowy (na przykład do końca miesiąca).

Uwaga: jeśli rozwiązali Państwo stosunek pracy z własnej woli, ten okres blokady nie ma zastosowania.

Arbeitszeugnis: Numer referencyjny pracodawcy / zaświadczenie o zatrudnieniu

Po zakończeniu zatrudnienia otrzymasz zaświadczenie o zatrudnieniu lub, [Arbeitszeugnis](#) ([? Ocena / zaświadczenie o wykonywanej pracy przez pracodawcę](#)). Przyda Ci się to, gdy będziesz ubiegać się o nową pracę.

W [Arbeitszeugnis](#) ([? Ocena / zaświadczenie o wykonywanej pracy przez pracodawcę](#)) czytamy:

- Początek i koniec stosunku pracy
- Pełniona przez Ciebie funkcja i działania w miejscu pracy
- Twoje obciążenie pracą w procentach
- ocenę jakości Twojej pracy
- ocena Twojego zachowania
- Powód wystawienia [Arbeitszeugnis](#) ([? Ocena / zaświadczenie o wykonywanej pracy przez pracodawcę](#)) (zwolnienie, zmiana przełożonego, nowa funkcja itp.)

Poradnie związków zawodowych i stowarzyszeń pracowników

Związek zawodowy Unia

Unia jest największym związkiem zawodowym w Szwajcarii. Ma charakter międzysektorowy i zrzesza pracowników w przemyśle, handlu, budownictwie i sektorze usług prywatnych. Unia prowadzi również największy fundusz ubezpieczeń od bezrobocia w Szwajcarii.

[Odpowiedzi udzielone przez serwis UNIA CLA](#)

Związek zawodowy Syna

Jako związek zawodowy Syna reprezentuje pracowników wszystkich zawodów związanych z handlem, usługami i przemysłem. Doradcy mówią po niemiecku, francusku, włosku, hiszpańsku, portugalsku, chorwacku i angielsku.

[Region Syna, Szwajcaria Wschodnia](#)

SGB Szwajcarska Konfederacja Związków Zawodowych

20 związków zawodowych połączyło siły w Szwajcarskiej Konfederacji Związków Zawodowych i utworzyło największą organizację parasolową działającą na rzecz interesów pracowników w Szwajcarii.

[Tematy SGB](#)

Travail.Suisse

Travail.Suisse jest niezależną organizacją zrzeszającą pracowników, do której należy 10 stowarzyszeń. Stowarzyszenia te reprezentują 150 000 członków z różnych sektorów i sektorów sektora prywatnego i służby publicznej.

[Informacje i porady](#)

Zawodowe Stowarzyszenie Pielęgniarskie SBK

Szwajcarskie Stowarzyszenie Zawodowe Pielęgniarek **SBK** jest reprezentatywnym stowarzyszeniem zawodowym wykwalifikowanych pielęgniarek i pracowników służby zdrowia w Szwajcarii. Licząc około 25 000 członków, jest jednym z największych stowarzyszeń zawodowych w sektorze opieki zdrowotnej.

[Poradnia Prawa Pracy SBK](#)

Związek zawodowy Syndicom

syndicom zrzesza pracowników w branży pocztowej, kurierskiej, ekspresowej, paczkowej (w tym logistycznej), pocztowej, transportowej i infrastrukturalnej, telekomunikacyjnej, IT, call center, branży telekomunikacyjnej, branży graficznej i opakowaniowej, handlu książkami i mediami, prasie i mediach elektronicznych oraz komunikacji wizualnej.

[Bezpłatny przewodnik Syndicom](#)

Hotel & Gastro Union

Profesjonalna organizacja dla branży hotelarskiej, hotelarskiej i piekarniczej

[Hotel & Gastro Union](#)

Płaca

Za wykonaną pracę otrzymasz wynagrodzenie.

Uczciwe wynagrodzenie

Jeśli chcesz wiedzieć, jaka jest mediana wynagrodzenia, która jest zwykle wypłacana miesięcznie w Szwajcarii za określoną działalność, możesz skorzystać z **krajowego kalkulatora** wynagrodzeń. Istnieją duże różnice między kantonami, więc w Zurychu możesz zarobić więcej niż w St. Gallen.

Płaca minimalna

W Szwajcarii nie ma płacy minimalnej na poziomie krajowym. Kanton St. Gallen również nie określił płacy minimalnej. W tym celu związki zawodowe i stowarzyszenia pracodawców wynegocjowały płace minimalne w niektórych sektorach. Są one zawarte w zbiorowej lub standardowej umowie o pracę.

Jednak według międzynarodowych standardów szwajcarskie płace są na ogół wysokie, mimo że nie ma krajowej płacy minimalnej.

Równość wynagrodzeń

Konstytucja federalna i ustawa o równości płci wymagają równego wynagrodzenia dla mężczyzn i kobiet. Oznacza to, że kobieta i mężczyzna muszą otrzymywać takie samo wynagrodzenie za tę samą pracę.

Kalkulator wynagrodzeń

[Krajowy kalkulator wynagrodzeń](#)

[Salarium - Statystyczny kalkulator wynagrodzeń](#)

Wypłata wynagrodzenia

Twój pracodawca zazwyczaj przelewa wynagrodzenie na Twoje konto bankowe lub pocztowe na koniec każdego miesiąca.

Z reguły uzgadnia się **wynagrodzenie za czas pracy**. Wynagrodzenie ustalane jest w zależności od przepracowanych godzin:

- Stawka godzinowa
- Wynagrodzenie dzienne
- Wynagrodzenie tygodniowe
- Miesięczna płaca

Wynagrodzenie na akord

Wynagrodzenie za pracę na akord zależy bezpośrednio od wykonanej usługi (np. praca na akord). Im szybciej pracujesz, tym wyższa płaca za jednostkę czasu.

Paski płacowe i zestawienia wynagrodzeń

Jako pracownik otrzymasz **odcinek wypłaty** na koniec miesiąca roboczego. Zobaczysz szczegóły swojego odcinka wypłaty.

Zestawienie wynagrodzeń jest formularzem przeznaczonym dla Ciebie jako pracownika. Udziela informacji o otrzymywanym wynagrodzeniu. Zawiera wszystkie składniki wynagrodzenia, koszty pozapłacowe i świadczenia socjalne.

Twój pracodawca jest zobowiązany do corocznego wystawiania zaświadczenia o wynagrodzeniu. Zazwyczaj otrzymasz go pod koniec stycznia. Jeśli masz kilka miejsc pracy lub zmieniłeś pracę w ciągu roku, otrzymasz zestawienie wynagrodzeń dla każdego stanowiska.

Zaświadczenie o wynagrodzeniu jest najważniejszym dokumentem do rocznego **zeznania podatkowego**.

Wzory dokumentów

[Beispiel Lohnabrechnung](#) PDF, 232 kB

[Beispiel Lohnausweis](#) PDF, 696 kB

Ubezpieczenia społeczne

Ubezpieczenie społeczne zapewnia osobom mieszkającym i pracującym w Szwajcarii ochronę przed ryzykiem społecznym.

Ubezpieczenie emerytalne i rentowe AHV

W Szwajcarii jesteś zobowiązany do opłacania składek na **AHV** ([? Ubezpieczenie to obejmuje emeryturę oraz renty wdowie, wdowie i sieroce](#)) do osiągnięcia wieku emerytalnego, aby móc później otrzymać emeryturę. Składki te są opłacane w połowie przez Ciebie, a w połowie przez Twojego pracodawcę.

Ubezpieczenie na wypadek inwalidztwa IV i odszkodowanie z tytułu utraconych zarobków EO

Ponadto Ty i Twój pracodawca płacicie również obowiązkową składkę na **IV** ([? Ubezpieczenie to pokrywa koszty działań integracyjnych lub świadczeń pieniężnych na Twoje utrzymanie, jeśli staniesz się niepełnosprawny](#)) i **EO** ([? Odszkodowanie otrzymasz w przypadku przerwy w karierze zawodowej, np. podczas urlopu macierzyńskiego, ojcowskiego, służby wojskowej lub cywilnej](#))

Uzgodnione wynagrodzenie jest wynagrodzeniem brutto. Obowiązkowe składki na ubezpieczenie społeczne są od tego odliczane:

8,7% dla AHV

1,4% dla kroplówki

0,5% dla EO

10,6 % ogółem

Do tej kwoty 10,6% dochodzi jeszcze składka na ubezpieczenie od utraty pracy.

O wszystko dba Twój pracodawca: potrąca połowę Twoich składek (5,3%) bezpośrednio z Twojego wynagrodzenia i przekazuje je na **fundusz odszkodowawczy**.

Przykład miesięcznego odcinka wypłaty

Szczegółowe informacje na temat ubezpieczeń społecznych

[Ubezpieczenia społeczne](#)

[Szczegółowe informacje o wszystkich systemach ubezpieczeń społecznych](#) [deutsch](#)

[Kalkulator składek na ubezpieczenie społeczne](#)

Wypadkowe

W Szwajcarii każdy musi być ubezpieczony od nieszczęśliwych wypadków. Pracodawcy są zobowiązani do ubezpieczenia wszystkich pracowników od następstw nieszczęśliwych wypadków:

- Jeśli jesteś zatrudniony, jesteś zarejestrowany w firmie ubezpieczeniowej od następstw nieszczęśliwych wypadków za pośrednictwem swojego pracodawcy. Składka ubezpieczeniowa zostanie potrącona z Twojego wynagrodzenia. Dotyczy to również osób, które pracują w domu oraz stażystów.
- Jeśli pracujesz mniej niż 8 godzin tygodniowo lub prowadzisz działalność na własny rachunek, musisz samodzielnie wykupić ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków. Możesz również wykupić go w **swojej firmie ubezpieczeniowej**. Sprawdź swoją polisę ubezpieczenia zdrowotnego.
- Jeśli jesteś zarejestrowany jako bezrobotny i otrzymujesz zasiłek dla bezrobotnych, jesteś automatycznie ubezpieczony w **Suva** ([? Największa firma ubezpieczeniowa w Szwajcarii zajmująca się ubezpieczeniami od następstw nieszczęśliwych wypadków](#)). Składka ubezpieczeniowa jest potrącana z zasiłku dla bezrobotnych.

Zasiłki rodzinne

Pracownicy najemni i osoby prowadzące działalność na własny rachunek mogą otrzymywać zasiłki rodzinne.

Wniosek o zasiłek rodzinny należy złożyć w następujących lokalizacjach:

- jako pracownik: za pośrednictwem pracodawcy w [Familienausgleichskasse FAK](#) (🔗 Fundusz Kompensacyjny reguluje kwestię [zasiłków rodzinnych](#))
- Jako osoba prowadząca działalność na własny rachunek: w [Ausgleichskasse](#) (🔗 Szwajcarskimi funduszami ubezpieczeń społecznych zarządzają urzędy ds. odszkodowań. Są oni odpowiedzialni za wypłatę świadczeń z tych ubezpieczeń), do którego należysz

Dodatki rodzinne dla pracowników

[🔗](#) Formularze i karty informacyjne FAK

Zasiłki rodzinne dla osób zatrudnionych

[🔗](#) Informacje i formularze SVA St.Gallen

[Informacje z zakresu prawa pracy](#)

Punkty kontaktowe

Znajdź odpowiedni punkt kontaktowy, poradę lub organ w swojej okolicy: [Punkty kontaktowe](#)

© 2025 Informationsplattform für Zugewanderte im Kanton St.Gallen